

# L'avaluació de l'expressió oral en les proves del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (CS)

LLORENÇ COMAJUAN COLOMÉ

Universitat de Vic i Centre Universitari de Sociolingüística i Comunicació de la Universitat de Barcelona

## 1. Introducció

Aquest capítol presenta les proves d'avaluació de competències bàsiques (CB) en llengua catalana del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (CS) del Govern català. Després de presentar els objectius i destinataris de les proves, es proporciona una descripció detallada de l'estructura de les proves i es fa una comparació entre les proves dels anys 2000-2001 i 2006-2007 per veure quina evolució hi ha hagut en el tipus de proves i criteris de correcció.

### 1.1. Institució

Diferents organismes dependents del Departament d'Ensenyament —Servei d'Ensenyament del Català (SEDEC), Servei d'Immersion i Ús de la Llengua (SIUL), Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (CS)— han avaluat les habilitats lingüístiques de l'alumnat del sistema no universitari a Catalunya, però els organismes s'especialitzen en algunes tasques concretes. D'una banda, el SEDEC i el SIUL s'han encarregat exclusivament de l'avaluació d'habilitats lingüístiques, mentre que el CS avalua totes les matèries escolars. Una segona diferència entre els dos organismes és que el SEDEC i el SIUL en la majoria de casos han utilitzat tècniques de mostratge per avaluar la població escolar catalana, mentre que el CS avalua l'alumnat de totes les escoles de Catalunya.

El CS és l'organisme encarregat d'analitzar i avaluar el sistema educatiu no universitari de Catalunya. Depèn del Departament d'Ensenyament del Govern català i té diverses funcions, però aquí es destaca la que està més estretament relacionada amb l'avaluació de les habilitats lingüístiques: «elabora[r] estudis sobre la incidència de la implantació del nou sistema educatiu» (pàgina web del CS).<sup>1</sup>

---

1. Les funcions específiques del CS són: «elabora dictàmens referits a l'assoliment dels objectius fixats en la legislació vigent en matèria d'educació; elabora informes i propostes en relació amb la millora de la qualitat de l'ensenyament i amb l'adequació del sistema educatiu a les demandes socials i a les necessitats educatives; elabora estudis sobre la incidència de la implantació del nou sistema educatiu; elabora informes i propostes en relació amb la realitat i les perspectives dels sistemes educatius d'altres països i amb els seus sistemes d'avaluació; fomenta intercanvis sobre experiències anàlogues amb institucions similars d'altres països; proposa establiments de convenis amb altres organismes o entitats, públics o pri-

### 1.2. Objectius i destinataris

L'avaluació del sistema educatiu català no universitari es fa principalment per mitjà de les anomenades «proves de competències bàsiques», dissenyades per la Direcció General d'Ordenació Educativa i aplicades pel CS, que es realitzen a totes les escoles de primària i secundària de Catalunya des del curs 2001-2002 amb els tres objectius següents: «Facilitar elements que permetin la reflexió i la discussió, en el si dels claustres i entre els equips docents i els departaments didàctics, i la presa de decisions sobre aspectes de gestió del currículum i resultats d'aprenentatge dins el pla d'avaluació interna de cada centre; disposar de referents externs, un cop establerts uns barems estandarditzats, a l'hora de valorar els propis resultats i de prendre decisions de millora en el si del centre; i aportar dades estadístiques per al coneixement del conjunt del sistema educatiu de Catalunya» (*Guia d'aplicació i correcció. CB14, 2004-2005*, p. 5).

Cada any, les proves de CB se centren en grups d'edat concrets i en àmbits específics. Per a l'estudi d'aquest capítol s'han tingut en compte totes les proves que s'havien dut terme fins a l'any 2007 (taula 1).

En les proves de CB, les competències lingüístiques s'avaluen dins de l'àmbit lingüístic i, en concret, dins de les competències lingüístiques se n'inclouen algunes d'específiques de competència oral. Per exemple, l'any 2004 es van avaluar un total de set competències lingüístiques, de les quals tres (L10, L12 i L13) eren d'habilitats orals i dues (L11 i L13) en concret eren d'expressió oral:

— L10. Comprendre i interpretar la informació d'un text oral en relació amb la situació comunicativa, la informació que conté i els coneixements propis.

— L11. Comprendre i interpretar la informació d'un text escrit en relació amb la funció i tipologia del text, la informació que conté i els coneixements propis.

---

vats, que tinguin finalitats anàlogues a les del Consell; i coordina els estudis impulsats per l'Instituto de Evaluación (IE) del MEC» (extret de la pàgina web del CS: <<http://www20.gencat.cat/portal/site/Educacio/menuitem.0abe0881c305d9a1c65d3082b0c0e1a0/?vgnnextoid=c37a3da3f4645110VgnVCM1000000b0c1e0aRCD&vgnnextchannel=c37a3da3f4645110VgnVCM1000000b0c1e0aRCD&vgnnextfmt=default>>) (consulta: tardor 2008).

Taula 1

**Àmbits avaluats segons els anys i grups d'edat a les proves de CB**

Any	Grup d'edat	Àmbits avaluats
2000-2001	10 anys	lingüístic (català i castellà), matemàtic, social i natural
2001-2002	14 anys	lingüístic (català, castellà i anglès), matemàtic, social i científic, TIC
2002-2003	10 anys	lingüístic (català, castellà i anglès), matemàtic, social i natural, TIC, artístic
2003-2004	14 anys	lingüístic (català, castellà, anglès i francès), matemàtic, social i científic, TIC, artístic
2004-2005	8-10-12 anys	lingüístic, matemàtic, social i natural; centrat en l'àmbit matemàtic
2005-2006	14 anys	lingüístic, matemàtic, social i natural; centrat en l'àmbit matemàtic
2006-2007	8-10-12 anys	lingüístic, social i natural; centrat en l'àmbit lingüístic

– L12. Expressar-se oralment adequant-se a la situació comunicativa i al receptor amb ordre, claredat i fluïdesa, tot aplicant correctament els coneixements lingüístics pel que fa a lèxic i estructures morfosintàctiques.

– L13. Llegir un text en veu alta de manera comprensiva, expressiva i amb la fluïdesa, entonació i pronunciació adequades.

– L14. Produir un text escrit adequat a la necessitat comunicativa i al receptor, amb ordre, claredat i suficient detall, tot aplicant correctament els coneixements lingüístics pel que fa a lèxic, ortografia i estructures morfosintàctiques.

– L15. Produir un text escrit, manuscrit o amb ordinador, tot seguint les pautes de presentació establertes.

– L16. Distingir entre els principals recursos lingüístics i literaris que contribueixen a proporcionar una varietat d'interpretacions del món i de l'individu. (*Guia*, p. 9)

Els anys en què les proves es van centrar en l'àmbit matemàtic (2005-2006), també s'hi va incloure l'avaluació de competències de l'àmbit lingüístic. En aquestes proves, s'avaluava la competència lingüística a partir d'activitats relacionades amb les matemàtiques. Per exemple, l'any 2006 es van avaluar les dues competències lingüístiques següents:

– L11. Comprendre i interpretar la informació d'un text escrit en relació amb la funció i la tipologia del text, la informació que conté i els coneixements propis.

– L14. Produir un text escrit adequat a la necessitat comunicativa i al receptor, amb ordre i claredat i suficient detall, tot aplicant-hi correctament els coneixements lingüístics pel que fa al lèxic, l'ortografia i les estructures sintàctiques. (*Guia*, p. 9)

Finalment, l'any 2007, les proves es van centrar en l'àmbit lingüístic i es van avaluar un total de deu competències subdividides en comprensió oral (dues competències), comprensió escrita (dues competències), expressió oral (tres competències) i expressió escrita (tres competències):

Comprensió oral

– L9. Comprensió oral literal: comprendre la informació

explicitada en un text oral per poder extreure'n allò que interessa en funció dels objectius de la situació comunicativa.

– L10. Comprensió oral inferencial/interpretativa: comprendre un text oral interpretant el missatge a partir de la informació que conté i els coneixements propis.

Comprensió escrita

– L11. Comprensió textual literal: comprendre la informació explicitada en un text escrit per poder extreure'n allò que interessa en funció dels objectius de la lectura.

– L12. Comprensió textual inferencial/interpretativa: comprendre un text escrit interpretant el missatge a partir de la informació que conté i els coneixements propis.

Expressió oral

– L13. Component discursiu: expressar-se oralment adequant-se a la situació comunicativa i al receptor amb ordre i claredat.

– L14. Component lingüístic: expressar-se oralment aplicant correctament els coneixements lingüístics pel que fa a lèxic i estructures morfosintàctiques.

– L15. Component de lectura: interpretar la correspondència grafia-so i els signes de puntuació d'una lectura amb correcció fonètica i amb l'entonació adequada.

Expressió escrita

– L16. Organització del text: produir un text adequat a la necessitat comunicativa i al receptor, amb ordre i claredat.

– L17. Component lingüístic: produir un text aplicant correctament els coneixements lingüístics pel que fa a lèxic, ortografia i estructures morfosintàctiques.

– L18. Presentació i grafia: produir un text amb grafia clara i llegible, seguint les pautes de presentació de treballs escrits. (*Guia*, p. 9)

**1.3. Estructura**

Les proves de CB tenen una estructura complexa i diversa segons el tipus d'alumnat que s'avalua i l'àmbit que es focalitza.

Com s'ha comentat anteriorment, les proves de CB avaluen els coneixements de totes les matèries escolars. Per exemple, les proves de l'any 2001-2002 incloïen proves de ciències socials, matemàtiques, llengües, ciències de la naturalesa i unes d'específiques d'expressió oral i de TIC.

Com a exemple de l'estructura global de les proves, el quadre 1 mostra les parts de la prova de llengua catalana i d'expressió oral en català de l'any 2000-2001.

El primer any d'aplicació de les proves es van avaluar tres àmbits (el lingüístic, el matemàtic, i el social i natural). En les proves dels tres anys següents, es van avaluar aquests àmbits i, a més, s'hi van afegir l'ús de les TIC (2002) i l'àmbit artístic (2003). A partir de l'any 2005, les proves se centren en un àmbit concret: així, els dos primers anys es van focalitzar en l'àmbit matemàtic i el següent, en l'àmbit lingüístic.

## 2. L'avaluació de l'expressió oral

Les competències d'expressió oral queden ben resumides en les proves de l'any 2006-2007:

– L13. Expressar-se oralment adequant-se a la situació comunicativa i al receptor amb ordre i claredat (component discursiu).

– L14. Expressar-se oralment aplicant correctament els coneixements lingüístics pel que fa a lèxic i estructures morfosintàctiques (component lingüístic).

– L15. Interpretar la correspondència grafia-so i els signes de puntuació d'una lectura amb correcció fonètica i amb l'entonació adequada (component de lectura). (*Guia*, p. 9)<sup>2</sup>

L'annex 1 presenta totes les proves d'expressió oral en català de les proves de CB analitzades per a aquest estudi. Com s'hi pot observar, les proves són molt variades segons l'any i l'àmbit que es prioritza. Per això és útil comparar les proves de dos anys i estudiar-ne els canvis. L'apartat següent estudia amb detall les proves de l'any 2000-2001 i les de l'any 2006-2007 (i dues d'específiques de l'àrea de matemàtiques de l'any 2004-2005). S'han triat les proves del primer any d'aplicació i les del darrer any en el moment de redacció d'aquest capítol per veure si la manera com s'avaluava l'expressió oral havia canviat o no.

### 2.1. Les proves de CB i l'avaluació de l'expressió oral: 2000-2001

En les proves de CB de l'any 2000-2001, hi ha set proves d'expressió escrita i quatre d'expressió oral. Les d'expressió oral són les següents:

#### Quadre 1

#### Estructura de la prova de llengua catalana de les proves de CB de l'any 2000-2001

##### Prova de llengua catalana

Activitat 1: comprensió oral

Activitat 2: dictat

Activitat 3: comprensió lectora

Activitat 4: vocabulari

Activitat 5: funcions sintàctiques i pronominalització

Activitat 6: expressió escrita

##### Prova d'expressió oral

Activitat 1: lectura

Activitat 2: exposició

Activitat 3: interacció

Activitat 1. Es mostren a l'alumne dues làmines on hi ha objectes, es dóna una situació i es fan preguntes. En concret:

«Imagina't que és el teu aniversari i et volen fer dos regals:

1. Tria dues d'aquestes coses. De cada regal que tu vols, explica'n tots els detalls perquè la persona que te'ls hagi de comprar sàpiga ben bé el que vols.

2. Per què vols aquests regals i no uns altres? Explica'ns-ho.

3. Penses que te'ls regalaran? Per què?» (vegeu les làmines a l'annex 2).

Activitat 2. Es mostra una làmina on hi ha una andana d'una estació de ferrocarril amb un tren i gent esperant. Es fan dotze preguntes:

«Escolta la pregunta, observa el dibuix i respon.

1. Veus el rètol? On és el gat? (*sota*, no *de baix*, a *baix*)

2. En quina posició està aquesta senyora? En quina posició estem tu i jo? (*asseguts*, no *sentat*, *assentat*)

3. En quina posició està aquest senyor? (*dret*, no *de peu*)

4. Què és això [cal assenyalar un fanal] (*fanal*, no *farola*, *far*) (Vegeu la làmina a l'annex 7.)

5. Què fa aquest senyor? (*arrossega*, no *arrastra*)

6. Què són això? (*onades*, no *olas*)

[...].

Activitat 3. S'ensenya una làmina on hi ha un dibuix d'una estació (gent a la sala d'espera, al bar, etc.). «Mira els personatges que hi ha en aquesta estació i pensa quines converses deuen tenir entre ells. Jo t'aniré explicant diferents situacions i tu m'hauràs de dir què diuen els personatges. Veus aquests globus o bafarades? Estan buits. Tu has de dir el que dirien els personatges per omplir els globus».

Se'n dóna un exemple. Ítems:

2. Aquest capítol se centra en la producció oral semiespontània (competències L13 i L14).

a) Una família va a acomiadar el seu fill que se'n va de colònies. Imagina't que ets el pare o la mare. Digues el que li diries per acomiadar-te.

b) Ara ets el nen. Com t'acomiaades? Què dius?

c) Què li diu aquesta nena al seu avi?

[...]

Activitat 4. L'examinand ha de llegir un text en veu alta. Es cronometra el temps i s'apunten les errades: «Ara llegiràs aquest text en silenci i després el llegiràs en veu alta».

Pel que fa als criteris de correcció de les proves, el CS i el Departament d'Ensenyament proporcionen guies d'aplicació i correcció on es detalla com s'han d'administrar les proves i com cal corregir-les. Per a les proves de 2000-2001, els criteris sobre què i com s'avalua són els següents:

Per a les activitats 1 i 3 s'avalua la competència discursiva i la lingüística de manera separada:

— Competència discursiva. Es puntua de 0 a 3 punts. Per a cada puntuació hi ha una descripció. Exemple: «3 punts. Comprèn la situació comunicativa que se li presenta i és capaç d'adequar-hi el seu discurs. La seva expressió permet a l'interlocutor seguir el discurs sense dificultat, ja que aporta tota la informació que se li demana de manera ordenada i coherent».<sup>3</sup>

— Competència lingüística. Es puntua de 0 a 3. Exemple: «2. En general, produeix frases correctes en forma i estructura, però en el seu discurs es detecta algun error morfosintàctic. En la seva expressió utilitza el vocabulari comú i l'específic a la situació comunicativa, malgrat que faci algun error lèxic».

En l'activitat 2 (lèxic), el material produït per l'examinand s'avalua com a correcte o incorrecte segons que es proporioni la paraula que es busca (*a sota, asseguda, dreta, fanal*, etc.) o no.

Finalment, en l'activitat 4 s'avalua l'entonació, la fonètica i la velocitat.

## 2.2. Les proves de CB i l'avaluació de l'expressió oral: 2006-2007

En les proves de CB de l'any 2006-2007 hi ha tres activitats d'expressió oral:

Activitat 1. Lectura d'un text en veu alta. És com l'activitat 4 de l'any 2000-2001.

Activitat 2. Té tres parts. Es fa a partir d'una làmina amb un dibuix d'una actuació en un circ:

Part 1. Es demana a l'examinand que faci frases complexes a partir de la làmina: «Mira aquest dibuix d'un circ. Ara hauràs d'explicar com és algun dels personatges que surten en aquest dibuix. Escolta com ho explico jo. Si dic: "La nena menja crispetes", no se sap de quina nena parlo. Tant pot ser aquesta com aquesta

altra. Però si dic: "La nena rossa amb cuetes menja crispetes mentre mira els pallassos i els trapezistes", sabem que ens referim a aquesta. Tu has de fer el mateix. Escolta les frases que et diré i digues-les de la manera més completa possible per poder saber de quina persona parlem» (vegeu la làmina a l'annex 4).

Part 2. S'avalua la capacitat per realitzar frases completes i la capacitat d'adaptar-les a canvis morfosintàctics temporals, de gènere i de nombre. Per exemple, l'examinador diu: «El nen té un globus» i es demana a l'examinand que canviï «nen» per «nens».

Part 3. És una activitat de comentari obert sobre el tema de la làmina: «Mira el que fan els personatges que hi ha a la pista. Quin número et sembla més difícil? Per què?».

Activitat 3. Té dues parts. Es fa sobre una làmina amb dues vinyetes. En la primera, hi ha gent fent cua per comprar entrades del circ. En la segona, hi ha dues noies parlant.

Part 1: «Mira aquesta imatge (vinyeta 1). Aquest senyor vol comprar les entrades i diu: "Voldria quatre entrades per a la sessió que comença ara a les 5, dues entrades d'adult i dues d'infant. Poden ser a primera fila? Quant valen?" Assenyaleu la noia de la taquilla: a) Què fa aquesta noia? b) Què diu?» Així amb 5 casos. Sempre es demana: «Què fa?» i «Què diu?».

Part 2: «Ensenyeu la vinyeta 2 i assenyaleu les dues noies i les bafarades. Mira aquesta imatge. Aquestes noies s'han trobat al carrer. Aquesta ja ha anat al circ i explica a la seva amiga tot el que va veure. Imagina't que ets aquesta noia i que jo sóc aquesta altra. Què em diràs?» Es donen preguntes per si l'alumne no diu quasi res («Què et va agradar més?» / «Què feien els pallassos?»).

Pel que fa als criteris de correcció, la *Guia d'aplicació i correcció* de les proves de l'any 2006-2007 inclou indicacions més precises que la *Guia* del 2000-2001 i, a més dels criteris de correcció, s'inclouen els objectius. Per exemple, per a l'activitat 2 s'explica que en la part 1 «s'avalua la capacitat de fer frases cada cop més complexes des del punt de vista sintàctic i més completes des del punt de vista semàntic». I per a la part 2, que «s'avalua la capacitat d'adaptar les frases a canvis morfosintàctics temporals, de gènere i de nombre».

En la secció de clau de respostes es donen detalls sobre què s'avalua i la manera com es fa. Per a l'activitat 1, s'avalua la mecànica de lectura, la qualitat de la lectura i l'entonació i es proporcionen pautes de correcció específiques. Per a l'activitat 2, en les parts 1 i 2, s'avalua la competència L14 (expressar-se oralment aplicant correctament els coneixements lingüístics pel que fa a lèxic i estructures morfosintàctiques: component lingüístic) i es té en compte la correcció formal i semàntica. En la part 3 de l'activitat 1, s'avalua la competència discursiva («capacitat d'expressar-se amb ordre i claredat») i la correcció lingüística («morfosintaxi i lèxic»). En tots els casos, es donen descripcions de puntuacions de 0, 2 i 4 punts i d'exemples concrets. Finalment, en l'activitat 3 s'avaluen les competències L13 i L14 i la competència discursiva i lingüística.

3. Vegeu l'annex 3 per a l'escala completa.

Per acabar, cal afegir que encara hi ha dos tipus més de proves d'expressió oral en les proves de CB i que no apareixen en les proves dels anys que s'han comparat. Així, l'any 2001-2002 hi ha dues activitats d'expressió oral:

Activitat 1. Exposició: «En aquesta prova hauràs de fer una exposició sobre el tema següent i donar-ne la teva opinió. Pots utilitzar les idees que hi ha al requadre i fer les anotacions que et calguin en un full a part. Disposes de 2 minuts per preparar l'exposició i d'un màxim de 2 per fer-la». Els temes són: els animals de companyia, la importància de l'esport i l'ús del transport públic (vegeu una prova similar, però en castellà, a l'annex 5).

Activitat 2. Interacció oral: es donen als examinands targetes amb temes de debat i els arguments que han de defensar. Els temes eren els avantatges i inconvenients de l'ús del mòbil i del fet de comprar roba de marca: «Aquesta activitat consisteix a debatre amb un company o companya de la classe sobre el tema següent [...]. Has de defensar amb arguments l'opció que t'ha tocat. Pensa que hauràs de rebatre la proposta del company o companya, que és contrària a la teva. Disposes de 2 minuts per preparar individualment la teva intervenció i fer les anotacions que et calguin en un full a part».

L'any 2004-2005 es va incloure una activitat oral relacionada amb les matemàtiques. És una activitat que es va fer en grups de tres o quatre alumnes, en què s'havien d'explicar les diferències entre dues composicions de figures geomètriques d'una làmina: «Aquí teniu aquestes dues fotografies, on hi ha unes construccions molt semblants, però que no són ben bé iguals. Es tracta que les mireu amb atenció i que entre tots trobeu i expliqueu les diferències que hi veieu. Per fer-ho, farem un torn de paraules i cada un de vosaltres dirà una diferència. Ho farem dues vegades i, per tant, us heu de fixar en el que diuen els vostres companys per no repetir el mateix» (vegeu la làmina a l'annex 6).

### 3. Anàlisi de les proves

La descripció i comparació de les proves de CB permet constatar tres tendències. En primer lloc, s'observa una evolució en el disseny de les proves, almenys en el cas de l'expressió oral. Mentre que en les del 2000-2001 hi havia més èmfasi en vocabulari (interferències del castellà), en les del 2006-2007 hi ha més èmfasi en la complexitat sintàctica. Aquest canvi segurament està relacionat amb la situació sociolingüística a Catalunya i el més o menys èmfasi en les interferències del castellà en l'adquisició del català i en la manera com s'ensenya la llengua a l'escola. Tal com s'ha observat en el capítol 1, dedicat a les proves del SEDEC, també s'observa el canvi d'èmfasi d'aspectes d'interferència lingüística cap a aspectes de competència lingüísticodiscursiva. Amb tot, en general, les proves de CB són bastant semblants i s'hi troba

faltar més contextualització. En moltes activitats es demana a l'alumne que imagini coses que per a un nen poden ser difícils d'imaginar, tot i els estímuls presentats. Per exemple, en una activitat se li demana «Què et va agradar més del circ?» a partir de la situació imaginada que es presenta en una làmina, o «Creus que t'ho regalaran?» a partir dels objectes d'una làmina. És probable que davant d'aquestes preguntes un nen no sàpiga ben bé què respondre o que ho faci d'una manera forçada. En general, les proves d'expressió oral intenten ser espontànies i adequades als interessos de l'alumnat (regals, circ, etc.), tot i que no sempre aconsegueixen crear un context prou real.

En segon lloc, les proves de CB incorporen en alguns casos proves d'interacció que faciliten la producció oral espontània; fins i tot incorporen proves que es fan en grup. Amb tot, són proves d'interacció limitada circumscribida a gèneres discursius concrets (exposició i argumentació). És a dir, aquestes proves no fan que es produeixi discurs conversacional entre iguals (argumentació espontània), sinó que l'alumnat posi en pràctica patrons discursius probablement apresos a l'aula (argumentació de tipus més acadèmic, amb parts ben delimitades). Si l'objectiu de les proves de CB és precisament avaluar els coneixements adquirits a l'aula, llavors les proves aconsegueixen el seu objectiu, però si l'objectiu és avaluar la competència lingüística i discursiva (tant acadèmica com conversacional), llavors és dubtós que les proves arribin al seu objectiu. La solució a aquest problema no és senzilla, ja que implica costos alts (enregistrament de dades, transcripció, etc.) i un redisseny de les proves. Per exemple, seria desitjable que es dissenyessin proves en què realment hi hagués interacció entre iguals i que es produís discurs acadèmic i conversacional. En les proves de CB hi ha exemples en què es produeix interacció entre iguals, però sempre va lligada a contextos acadèmics (per exemple, en les proves de les figures geomètriques i de les sèries de nombres). En els casos en què hi podria haver producció de discurs conversacional, les converses acaben sent entre l'examinand i l'examinador.

Finalment, els criteris de correcció també han evolucionat, i els de la prova de 2006-2007 són més específics que els de 2000-2001. Els criteris de correcció de les proves de CB són segurament dels més complets que hi havia en el moment en què es van dissenyar. Ara bé, que hi hagi criteris ben especificats no és suficient quan l'aplicació la fan persones diverses amb poca experiència amb avaluació. Com que les proves de CB se solen avaluar en el mateix moment de les proves i ho solen fer mestres, és probable que la fiabilitat no sigui l'òptima.

### 4. Conclusió

En aquest capítol s'han presentat les proves de CB del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu del Departament

d'Ensenyament i se n'ha estudiat la composició i l'evolució. En termes generals, es pot observar que les proves de CB avaluen els coneixements lingüístics adquirits en l'ensenyament primari i secundari a Catalunya i que reflecteixen en part el canvi que hi ha hagut en la definició de la competència lingüística (d'aspectes més formals a més discursius). S'ha observat que les proves incorporen aspectes d'interacció, tot i que no aconsegueixen generar discurs tant acadèmic com conversacional en tots els casos. Finalment, s'ha valorat com a positiu el fet que les proves incloguin criteris específics de correcció.

## Bibliografia

El Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu i el Departament d'Ensenyament publiquen regularment les guies d'aplicació i correcció de les proves de CB, així com les anàlisis de resultats i orientacions per a la millora. Aquestes publicacions es poden trobar al web del Consell Superior: <http://www20.gencat.cat/portal/site/Educacio/menuitem.9f81e69a612cc1d2c52845c6b0c0e1a0/?vgnextoid=b35cf2da8c305110VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=b35cf2da8c305110VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD>.

## Annex 1. Descripció de les proves d'expressió oral en català a les proves de CB des de l'any 2000-2001 fins a l'any 2006-2007<sup>4</sup>

Any	Proves d'expressió oral
2000-2001	<p>Activitat 1. Situació comunicativa amb estímul visual (fotografies). Es planteja una situació a l'examinand i se li demana que descrigui dos objectes i la raó per la qual voldria aquests objectes.</p> <p>Activitat 2. Preguntes sobre una làmina amb un dibuix d'una estació de tren.</p> <p>Activitat 3. Diàlegs a partir de situacions d'un dibuix d'una làmina (estació de tren): «Què diuen els personatges?».</p> <p>Activitat 4. Lectura en veu alta.</p>
2001-2002	<p>Activitat 1. Lectura d'un text i exposició sobre el tema de la lectura (els animals de companyia, la importància de l'esport, l'ús del transport públic).</p>

Any	Proves d'expressió oral
2002-2003	<p>Activitat 1. Producció d'un discurs narratiu a partir d'una làmina amb sis vinyetes.</p> <p>Activitat 2. Converses. Es dona una làmina a l'examinand i se li demana que pensi quines converses tenen les persones (exemple: «Ara tu ets aquest nen. S'acomiada de la seva companya. Sempre aneu junts, però avui no hi vas perquè has d'anar a comprar. Què li diries?»).</p> <p>Activitat 3. Es demana a l'examinand que digui el nom de peces de vestir i dels objectes, estris i mobles d'una classe.</p> <p>Activitat 4. Lectura d'un text en veu alta.</p>
2003-2004	<p>Activitat 1. Lectura d'un text i exposició sobre el tema de la lectura (l'ús d'ordinadors, fer fotografies, la música).</p>
2004-2005	<p>Cicle inicial. Activitat 1. Es mostra als examinands una làmina amb dues fotografies de figures geomètriques que formen construccions. Es demana als examinands que trobin les diferències entre les dues fotografies.</p> <p>Cicle mitjà. Activitat 1. Es dona als examinands un quadre amb sèries de nombres marcats amb diferents colors. Els examinands han de dir quines característiques tenen els nombres.</p>
2005-2006	<p>No hi ha proves d'expressió oral en l'àmbit lingüístic.</p>
2006-2007	<p>Activitat 1. Lectura en veu alta.</p> <p>Activitat 2. El circ.</p> <p>2.1. Frases complexes. Es dona a l'examinand una làmina amb un dibuix d'una actuació d'un circ i es demana que faci frases complexes.</p> <p>2.2. Repetició i modificació de la frase. L'examinand ha de modificar les frases seguint patrons morfosintàctics.</p> <p>2.3. Comentari obert. Es fan preguntes obertes sobre el que passa a la làmina.</p> <p>Activitat 3. A partir d'una làmina amb dos dibuixos (gent que fa cua per anar al circ, i conversa entre dues persones sobre el circ), es demana a l'examinand què diuen les persones de la làmina.</p>

4. En determinades proves d'alguns anys, s'avaluen certes competències en una llengua en concret (català, castellà, anglès o francès), però no en les altres. La taula 2 només inclou les proves d'expressió oral en català.

**Annex 2. Làmina per a l'activitat d'expressió oral (2000-2001)****Annex 3. Avaluació de la competència discursiva i lingüística de les proves de CB (any 2000-2001)****Competència discursiva**

– 3 punts: comprèn la situació comunicativa que se li presenta i és capaç d'adequar-hi el seu discurs. La seva expressió permet a l'interlocutor seguir el discurs sense dificultat, ja que aporta tota la informació que se li demana de manera ordenada i coherent.

– 2 punts: comprèn la situació comunicativa que se li presenta, però no adequa la totalitat del discurs a les diferents intencions comunicatives. Pot haver-hi problemes de coherència en el discurs (pèrdua del fil conductor, barreja d'idees, buits d'informació, idees inacabades...). En algun moment cal fer un cert esforç per comprendre el discurs.

– 1 punt: comprèn la situació comunicativa que se li presenta, però la producció oral és limitada (manca informació fonamental per poder seguir el discurs). Es fa difícil interpretar o representar-se el que vol dir.

– 0 punts: té dificultat per comprendre la situació comunicativa que se li presenta. La producció que fa és tan pobre i tan breu que no es pot entendre el discurs si no es comparteix el mateix referent visual.

**Competència lingüística**

– 3 punts: és capaç de produir frases concretes en forma i estructura. En la seva expressió utilitza el vocabulari comú i l'específic a la situació de comunicació.

– 2 punts: en general, produeix frases correctes en forma i estructura, però en el seu discurs es detecta algun error morfosintàctic. En la seva expressió utilitza el vocabulari comú i l'específic a la situació comunicativa, malgrat que faci algun error lèxic.

– 1 punt: en el seu discurs es detecten frases amb diversitat d'errades morfosintàctiques i errors lèxics. El vocabulari és limitat. Mostra dificultats per trobar les paraules necessàries.

– 0 punts: gairebé no elabora frases completes. No és capaç de parlar en la llengua en què se li adreça l'interlocutor o bé té moltes dificultats per fer-ho.

#### Annex 4. Làmina per a l'activitat d'expressió oral (2006-2007)



#### Annex 5. Làmina per a l'activitat d'expressió oral (exposició) (2006-2007)

ACTIVITAT 2 (model A)

Prova G (Expressió oral)

##### Exposició. La comida y la salud

En esta actividad expondrás tu opinión sobre el tema "La comida y la salud". Para ello, observa las ilustraciones relacionadas con el tema y utiliza también las ideas que aparecen en el recuadro. Puedes tomar las notas que precisas en una hoja aparte.

Dispones de dos minutos para preparar la exposición y de un máximo de dos minutos para llevarla a cabo.



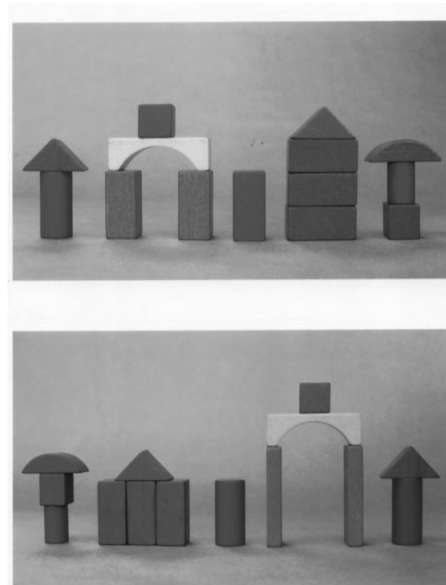
##### Ideas:

- ¿Qué alimentos tomas habitualmente?
- ¿Qué alimentos consideras más saludables?
- ¿Tus horarios de comida son regulares?
- ¿Qué piensas sobre los *fast-food* (restaurantes de comida rápida)?
- En general, ¿cuáles crees que son los hábitos alimentarios de los jóvenes?

#### Annex 6. Làmina per a l'activitat d'expressió oral centrada en les matemàtiques (2004-2005)

ACTIVITAT 15

CI ACTIVITAT ORAL





**Annex 7. Làmina per a l'activitat d'expressió oral (2000-2001)**

LÀMINA 3

Prova C2

